

Politisk budgetvejledning 2022-25

Indhold

1. Indledning og grundlæggende proces	3
1.1 Politiske pejlemærker.....	4
2. Overordnede rammer for Budget 2022.....	4
2.1 Byrådets overordnede økonomiske målsætninger.....	4
2.2 Tekniske forudsætninger for basisbudgettet	5
2.3 Budgetstrategi.....	5
2.3.1 Skattefinansieret drift.....	5
2.3.2 Skattefinansierede anlæg.....	6
2.3.3 Forsyningsanlæg	6
2.3.4 Finansiering og likviditet	6
2.4 Bevillingsniveau.....	6
2.4.1 Driftsbevilling.....	7
2.4.2 Anlægsbevillinger og rådighedsbeløb	7
2.4.3 Finansielle budgetposter.....	7
3. Det tekniske budget	8
3.1 Tekniske korrektioner	8
3.2 Pris- og lønfremskrivninger.....	8
3.3 Lov- og mængdereguleringer	10
3.4 Demografi.....	10
3.5 Oplæg til budget i balance	11
4. Budgettering af overførselsindkomster	12
5. Lønbudget	12
6. Forhandlingsudvalgets sammensætning	13
7. Inddragelse af MED-system	13
8. Høring.....	15
9. Politisk tids- og procesplan	16

1. Indledning og grundlæggende proces

Budgetlægningen er en kompliceret proces, der fordrer konstruktiv medvirken fra mange aktører og en sikker planlægning af de forskellige faser. Denne budgetvejledning er et vigtigt led i bestræbelserne på, at budgetarbejdet til hver tid hviler i sikre rammer i organisationen. Den politiske budgetvejledning skal etablere en fælles forståelse for budgetarbejdets proces.

Udarbejdelsen af Budget 2021 tog udgangspunkt i en ny budgetproces i Mariagerfjord Kommune. Det var en proces, som gjorde op med tidligere års processer, hvor alle stående Udvalg i foråret fandt råderumsskabende forslag for minimum 1% af rammen. Hvert enkelt Udvalg fremkom ligeledes med forslag til driftsudvidelser og anlægsønsker. Budgetprocessen for Budget 2021 var anderledes, idet Direktionen fremlagde et samlet oplæg til et "Budget i balance", som samtidig skulle afspejle en række politiske pejlemærker. Processen har været evalueret i bl.a. DC-gruppen, Økonomiudvalget og Hovedudvalget. På baggrund af de evalueringer vil oplægget til en budgetproces for Budget 2022 hvile på samme principper. Det betyder, at budgetprocessen for Budget 2022 vil tage udgangspunkt i et oplæg fra Direktionen, som afspejler Byrådets økonomiske målsætninger og en række politiske pejlemærker.

I lighed med sidste års budgetproces, vil Direktionens oplæg til et budget i balance blive præsenteret for Forhandlingsudvalget i maj måned, hvorefter oplægget sendes til kvalificering i MED-systemet samt i de stående Udvalg. Direktionens oplæg vil sammen med kvalificeringerne herefter blive overleveret til Byrådet i forbindelse med budgettemamødet i juni.

Herefter overgår budgetprocessen til forhandlingsfasen, med naturligt forbehold for, at resultatet af Økonomiaftalen kan være, at Økonomiudvalget i august må udmelde en anden ramme for arbejdet. I det tilfælde vil Økonomiudvalget træffe beslutning om, hvordan det videre budgetarbejde skal tilrettelægges.

Budgetprocessen kan overordnet set opdeles i to hovedfaser:

1. Ramme- og uddybningsfase - fra januar til juni
2. Politisk forhandlingsfase - fra august og frem til budgetforlig

Når Forhandlingsudvalget har indgået budgetforlig, vil der blive indkaldt til pressemøde. Her vil Økonomidirektøren gennemgå de væsentligste punkter for hvert enkelt politisk udvalg, ligesom medlemmerne af Forhandlingsudvalget vil kommentere på budgetforliget.

1.1 Politiske pejlemærker

Direktionens oplæg til et budget i balance vil tage udgangspunkt i dels Byrådets overordnede økonomiske målsætninger samt de politiske pejlemærker. I forbindelse med Budget 2021 var det Forhandlingsudvalget, der indledningsvist udpegede de politiske pejlemærker, som budgettet skulle afspejle. Til Budget 2022 vil de politiske pejlemærker blive udpeget af Byrådet på et temamøde ultimo januar 2021. Drøftelserne vil tage udgangspunkt i de samme pejlemærker, som dannede grundlag for Budget 2021. De politiske pejlemærker i budget 2021-24 var:

1. Tidlige og forebyggende indsatser på børneområdet.
2. Sammenhængende indsatser for borgerne og koordinering af indsatserne på tværs af fagområderne.
3. Uddannelse – imødegå rekrutteringsudfordringer og mangel på arbejdskraft samt arbejde strategisk med at udbygge uddannelsesstilbuddet i Hobro.
4. Samproduktion med civilsamfundet, herunder forventninger til borgere og virksomheder om eget (med-)ansvar.
5. Opsamling på anbefalinger fra de § 17, stk. 4-udvalg, der har været nedsat.

2. Overordnede rammer for Budget 2022

2.1 Byrådets overordnede økonomiske målsætninger

Med godkendelsen af budgetvejledningen for Budget 2022-25 fastlægger Økonomiudvalget, at budgetprocessen følger nedenstående økonomiske målsætninger for Budget 2022 – jf. også de fastsatte økonomiske mål. De endelige økonomiske målsætninger fastsættes endeligt ved vedtagelse af budgettet.

- Overskud på 137 mio. kr. på driften. Det skattefinansierede driftsoverskud skal udgøre 137 mio. kr. til dækning af de skattefinansierede anlægsudgifter, afdrag på lån, råderumsskabelse og opbygning af en kassebeholdning.
- Minimum 1.500 kr. pr. indbygger til anlæg, netto (dette mål overholdes med overslagsår 1 i budget 2021). De skattefinansierede anlægsudgifter budgetteres inden for en samlet anlægsramme på 62,3 mio. kr. Derudover er der budgetteret med en del anlægsprojekter, som finansieres af midlerne til de borgernære områder, statslige lånepuljer, tilskud mv. Opnår kommunen evt. særtilskud fra økonomiaftalen og finansloven vedr. særligt vanskeligt stillede kommuner, tillægges disse som udgangspunkt anlægsrammen.
- Gennemsnitlig kassebeholdning på 137 mio. kr.

- Den årlige låneafvikling skal som hovedregel være større end årets låneoptag, således at kommunens gæld løbende reduceres.

2.2 Tekniske forudsætninger for basisbudgettet

Følgende faktorer udgør de tekniske forudsætninger på basisbudgettet:

- Kommuneskatten fastholdes uændret på 25,9 %.
- Grundskylden fastholdes uændret på 34,0 ‰, dog for landbrug 7,2 ‰.
- Kirkeskatten fastholdes uændret på 1,15 %.
- Dækningsafgift af grundværdi fastholdes uændret på 15,0 ‰ (offentlige bygninger excl. kommunale).
- Dækningsafgift af forskelsværdi fastholdes uændret på 8,75 ‰ (offentlige bygninger excl. kommunale).
- Ingen dækningsafgift på forretningsejendomme.
- Jordforsyning budgetteres med udgangspunkt i den enkelte udstykning, hvor arealanvendelse/allerede erhvervede arealer, byggemodning og salg skal ses i sammenhæng.
- Forsyningsvirksomhederne for så vidt angår renovation og tømningssordning budgetteres, så taksterne maksimalt følger den generelle prisudvikling og således, at området på sigt ”hviler i sig selv”.
- Ingen tillægsbevilling må som udgangspunkt medføre forøgede serviceudgifter eller forbrug af likvide aktiver. Regler for selvfinansiering af merforbrug følger økonomistyringsprincipperne, revideret af Byrådet 22. februar 2018.
- Overførsel mellem årene skal så vidt muligt være på maksimalt samme niveau beløbsmæssigt.

2.3 Budgetstrategi

2.3.1 Skattefinansieret drift

Nettodriftsrammen fastlægges pr. udvalgsområde.

Økonomiudvalget kan i kommentarer til rammefastsættelsen fastsætte beløbskrav til det enkelte politikområde.

Kommunerne er i væsentlig grad styret på de skattefinansierede driftsudgifter. Det er således af afgørende betydning, at Mariagerfjord Kommune i 2022 er i stand til at overholde den serviceudgiftsramme, der i juni 2021 vil blive aftalt mellem KL og

regeringen i aftalen om den kommunale økonomi for 2022. Eventuelt kan der også fremkomme en anlægsramme for 2022, jf. nedenfor.

2.3.2 Skattefinansierede anlæg

Rammen til skattefinansierede anlæg fastsættes efter principperne i nærværende budgetvejledning og udmeldes af Økonomiudvalget. Forslag til anlæg 2022-2025 (investeringsoversigt) indgår i Direktionens oplæg til budget.

2.3.3 Forsyningsanlæg

Der skal udarbejdes budget for renovationsområdet og tømningensordninger. Forsyningsanlæg skal hvile i sig selv økonomisk, hvorfor evt. over/-underskud skal udlignes ud af årene.

2.3.4 Finansiering og likviditet

For området er Byrådets overordnede økonomiske målsætninger gældende.

2.4 Bevillingsniveau

Afsnittet vedrørende bevillingsniveau vil indgå uændret i Budget 2022-25 i forhold til nedenstående, med mindre Byrådet vedtager ændringer forud for den endelige vedtagelse af Budget for 2022-25.

Bevillingsmyndigheden for 2022 ligger hos Byrådet. Dette er udtryk for, at alle dispositioner over kommunens ressourcer må have hjemmel i en byrådsbeslutning.

Bevillingsniveauet er udtryk for det detaljeringsniveau, hvorpå Byrådet træffer beslutning om meddelelse af bevillinger for 2022. Bevilling er Byrådets bemyndigelse til bevillingsmodtager om at oppebære indtægter og afholde udgifter i henhold til de beløbsmæssige og materielle vilkår, hvorunder bevillingerne er givet.

Bevillinger er som udgangspunkt nettobevillinger. Det betyder, at ekstraordinære indtægter gerne må anvendes inden for bevillingens formål. Anvendelse ud over bevillingens formål kræver Byrådets godkendelse.

Viser det sig i budget- og regnskabsårets løb, at en bevilling eller et rådighedsbeløb ikke er tilstrækkeligt, skal Byrådet søges om tillægsbevilling inden bevillingen over rådighedsbeløbet overskrides.¹

¹ For en nærmere beskrivelse af bevillingsbegrebet, bevillingsafgivelse og bevillingstyper henvises til "Budget og regnskabssystem for kommuner"

Jf. styrelsesvedtægten varetager udvalgene følgende politikområder:

Tabel 1

Udvalg	Politikområde
Økonomiudvalget	<ul style="list-style-type: none">• Politisk organisation og administrativ organisation
Udvalget for Børn og Familie	<ul style="list-style-type: none">• Familie• Dagtilbud• Skoler
Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	<ul style="list-style-type: none">• Arbejdsmarked
Udvalget for Sundhed og Omsorg	<ul style="list-style-type: none">• Handicap• Sundhed og Ældre
Udvalget for Kultur og Fritid	<ul style="list-style-type: none">• Kultur og Fritid
Udvalget for Teknik og Miljø	<ul style="list-style-type: none">• Natur og Miljø• Teknik og Byg

2.4.1 Driftsbevilling

Der gives en nettobevilling pr. udvalgsområde for serviceudgifter og en nettobevilling pr. udvalgsområde for overførsler. Nettobevillingen er et-årig og bortfalder ved regnskabsårets udgang. Til bevillingen kan Byrådet knytte en kommentar, f.eks. en forudsætning om et budgetbeløbs anvendelse (budgetforudsætninger).

Takster og gebyrer fastsættes separat af Byrådet, jf. styrelsesloven eller efter særlig delegation fra Byrådet i hvert enkelt tilfælde.

2.4.2 Anlægsbevillinger og rådighedsbeløb

Der udmeldes et rådighedsbeløb pr. projekt. Anlægsbevillingerne søges særskilt for det enkelte projekt. I forbindelse med budgettets vedtagelse frigives en række rådighedsbeløb (anlægsbevillinger).

2.4.3 Finansielle budgetposter

I det tekniske budget for 2022 vil de finansielle budgetposter være lig overslagsår 1 i budget 2021. I henhold til tidsplanen vil administrationen i juni/juli måned 2021 på baggrund af økonomiaftalen mellem regeringen og KL udarbejde forslag til skatter, generelle tilskud og udligning.

3. Det tekniske budget

Det tekniske budget udarbejdes administrativt og udgør som udgangspunkt det vedtagne budgets overslagsår tillagt følgende faktorer:

Overslagsår 1 i Budget 2021
+ / - tillægsbevillinger fra Byrådet til godkendt budget 2021
+ / - tekniske korrektioner
+ / - pris- og lønfremskrivninger
= Det tekniske budget 2022

3.1 Tekniske korrektioner

Økonomidirektøren indstiller regulering for tekniske korrektioner og regnskabserfaringer til Økonomiudvalget i april. Regnskabserfaringer indarbejdes kun i de tilfælde, hvor der er tale om helt åbenlyse og uafviselige forhold.

Vedr. drift af nye anlæg: Fra et anlæg bevilges, anlægges og overgår til drift, går der ofte flere år. Vedr. anlæg skal der allerede i forbindelse med at anlægget beskrives og optages til politisk drøftelse estimeres en forventet driftsudgift. Når anlægget færdigmeldes, vil driftsudgiften i efterfølgende tekniske korrektioner indgå, så det ikke fremgår som et nyt ønske om driftsudvidelse.

Det samme gælder opkøb af ejendomme – fx hvis en ejendom erhverves af strategiske formål. Ejendommens driftsudgifter vil da indgå i de tekniske korrektioner året efter. Ved oplæg til køb af ejendommen skal det oplyses, hvad de forventede driftsudgifter vil være.

Hvis en ejendom afhændes, og der mistes en årlig lejeindtægt ved salget, vil der ske teknisk korrektion af den mistede lejeindtægt.

3.2 Pris- og lønfremskrivninger

Det tekniske budget vil som udgangspunkt blive reguleret med pris- og lønfremskrivninger i forhold til KL's satser.

Det tekniske budget er angivet i 2022 pris- og lønniveau. Pris- og lønfremskrivningen for budgetoverslagsårene 2023-2025 vil indgå som en samlet sum. Rentekontiene og de finansielle konti er i løbende priser.

På næsten alle områder er der dialog- og aftalestyring eller rammebevillinger.

Nedenstående tabel angiver KL's pris- og lønfremskrivninger. Det skal bemærkes, at der løbende kan ske reguleringer.

Løn- og prisstigninger budget 2022-2025 (i %)						
Art	Tekst	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2024- 2025
1	Lønninger	1,55	2,40	2,40	2,40	2,40
2	Varekøb	1,13	1,13	1,13	1,13	1,13
2.2	Fødevarer	2,00	1,13	1,13	1,13	1,13
2.3	Brændsel og drivmidler	0,90	1,13	1,13	1,13	1,13
2.6	Køb af jord og bygninger	0,50	1,13	1,13	1,13	1,13
2,7	Anskaffelser	1,42	1,13	1,13	1,13	1,13
2,9	Øvrig varekøb	0,96	1,13	1,13	1,13	1,13
4	Tjenesteydelser	1,51	1,70	1,70	1,70	1,86
4.0	Tjenesteydelser uden moms	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
4.5	Entreprenør og håndværkerydelser	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42
4.6	Betalinger til Staten	1,63	1,72	1,72	1,72	2,27
4,7	Betalinger til kommuner	1,52	2,11	2,11	2,11	2,11
4.8	Betalinger til regioner	1,35	1,87	1,87	1,87	1,87
4.9	Øvrige tjenesteydelser	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
5	Tilskud og overførsler	1,67	1,74	1,74	1,74	2,30
5.1	Tjenestemandspensioner	1,55	2,40	2,40	2,40	2,40
5.2	Overførsler til personer	1,64	1,64	1,64	1,64	2,30
5.9	Øvrige tilskud og overførsler	2,19	2,19	2,19	2,19	2,19
7	Indtægter	1,52	2,11	2,11	2,11	2,11
7.1	Egne huslejeindtægter	1,52	2,11	2,11	2,11	2,11
7.2	Salg af produkter og ydelser	1,52	2,11	2,11	2,11	2,11
7.6	Betalinger fra Staten	1,52	2,11	2,11	2,11	2,11
7.7	Betalinger fra kommuner	1,52	2,11	2,11	2,11	2,11
7.8	Betalinger fra regioner	1,52	2,11	2,11	2,11	2,11
7.9	Øvrige indtægter	1,52	2,11	2,11	2,11	2,11
8.6	Finansindtægter	1,63	1,63	1,63	1,63	2,30
9	Interne udgifter og indtægter	1,48	1,65	1,65	1,65	1,70
9.1	Overførte lønninger	1,48	1,65	1,65	1,65	1,70

Løn- og prisstigninger budget 2022-2025 (i %)

Art	Tekst	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2024- 2025
9.2	Overførte varekøb	1,48	1,65	1,65	1,65	1,70
9.4	Overførte tjenesteydelser	1,48	1,65	1,65	1,65	1,70
9.7	Interne indtægter	1,48	1,65	1,65	1,65	1,70

3.3 Lov- og mængdereguleringer

Lov- og mængdereguleringer vil i løbet af juni måned 2021 blive fordelt på de respektive konti, med den andel som Mariagerfjord Kommunes skattegrundlag udgør af hele landet. Hvis opgaven, der udbetales DUT-beløb til, i forvejen udføres af Mariagerfjord Kommune, vil der ikke blive fordelt penge hertil, og omvendt. Som hovedregel vil der ikke blive tilført områderne yderligere beløb (ud over DUT-midlerne) til dækning af nye opgaver.

Der er en bagatelgrænse på -100.000/+100.000 kr., idet mindre ændringer antages at kunne indeholdes i funktionens budget. Dvs., at alle bloktilskudsændringer som på landsplan medfører bloktilskudsændringer på mindre end ca. 14 mio. kr. i alt udelades, jf. beslutning i Økonomiudvalget 19. august 2009.

3.4 Demografi

Udvalgenes rammer reguleres i forhold til demografimodel, vedtaget af Økonomiudvalget 21. juni 2017.

Dagpleje / vuggestuer

Udgifterne til dagpleje, vuggestue, privat pasning og private institutioner fremskrives med udviklingen i antallet af børn i aldersgruppen gange den senest kendte dækningsgrad for de enkelte tilbud.

Børnehaver

Udgifterne til børnehave, privat pasning og private institutioner fremskrives med udviklingen i antallet af børn i aldersgruppen gange den senest kendte dækningsgrad for de enkelte tilbud.

Følkeskoler

Udgiften til folkeskolernes normalundervisning fremskrives ved, distrikt for distrikt, at fremskrive elev- og klassetal ud fra antallet af børn i aldersgruppen gange den senest kendte dækningsgrad på de enkelte årgange.

Udgiften til specialundervisning fremskrives under ét ud fra det samlede antal børn i aldersgruppen.

Udgiften til privatskoler og efterskoler fremskrives med udviklingen i antallet af børn i aldersgruppen gange den senest kendte dækningsgrad på de enkelte årgange.

Hjælpemidler

Udgifterne til ortopædiske hjælpemidler, inkontinens og stomi, andre hjælpemidler samt forbrugsgoder fremskrives med udviklingen i antallet af 65+ årige.

Ældreområdet

Udgifterne til myndighed og visitation, sygeplejen, plejecentrene og frit valgs ordningen fremskrives efter princippet om sund aldring, dvs. antallet af mænd, der - uafhængigt af deres alder - har en forventet restlevetid på 5,5 år eller mindre, samt antallet af kvinder, der - uafhængigt af deres alder - har en forventet restlevetid på 7,9 år eller mindre.

Handicapområdet

Mariagerfjord Kommune deltog i 2018 og 2019 i et Partnerskabsprojekt med KL og ca. 30 andre kommuner, omhandlende styring på Handicapområdet. Her blev det klarlagt, at udgifterne til området i gennemsnit stiger med 1,4 % om året på landsplan. Med udgangspunkt i dette, blev det besluttet til Budget 2021-2024, at tilføre området 0,8 % om året. Handicapområdet forventes at kunne opfylde denne målsætning gennem fortsat løbende effektivisering samt fokus på proaktiv opgaveløsning til gavn for borgerne.

De foreløbige budgettrammer baseres på den af kommunen udarbejdede demografianalyse, det vil sige på baggrund af skøn og statistik. I budgetåret reguleres for demografi i juni. Demografipuljen til regulering er placeret under Økonomiudvalget.

3.5 Oplæg til budget i balance

Det oplæg til Budget 2022-2025, som Direktionen skal fremlægge, konsekvensbeskrevet, skal dermed tage udgangspunkt i:

1. De pejlemærker, som Byrådet i januar sætter retning for.
2. Byrådets økonomiske målsætninger.
3. Det tekniske budget, inkl. de tekniske korrektioner, jf. afsnit 3.1-3.4 herover.
4. Den buffer, som Byrådet i januar beslutter størrelsen på.

Hvis der er budgettemner i Direktionens budgetoplæg, der ikke er politisk vilje til at udmønte, vil en restsum for at budgettet balancerer som udgangspunkt blive udmøntet som rammebesparelse fordelt på lønsom – dog max op til 0,5% af lønsummen (ca. 7,1 mio. kr.).

Opbygningen af forslag til budget vil basere sig på:

1. Resultatopgørelse
2. Tværgående forslag
3. Udvalgsopdelte forslag
4. Oversigt over påvirkning af rammer.

Terminologien for budgetpåvirkninger vil være *råderumskabende* forslag, som både kan kræve en indledningsvis investering eller alene skabe råderum samt driftsudvidelser for forslag, der udvider rammen.

Direktionens budgetoplæg vil indeholde både et driftsbudget og anlægsbudget.

4. Budgettering af overførselsindkomster

For *budgetåret* budgetteres overførselsområdet konkret i forhold til forvaltningens forventninger til udviklingen i ledigheden og skøn for udgifterne pr. overførselsmodtager. Forventningen til udviklingen i ledigheden sker under hensynstagen til Finansministeriets skøn for udviklingen i ledigheden, ligesom faglige og økonomiske målsætninger på området fastsat af Mariagerfjord Kommune indarbejdes i budgettet.

I *overslagsårene* baseres budgettet på en fremskrivning af udgifterne i det senest kendte regnskabsår med KL's skøn for landsudviklingen på området. Dermed sikres en sammenhæng mellem overførselsudgifterne og de deraf afledte konsekvenser for indtægtssiden, således at mer-/mindreudgifter på overførselsområdet så vidt muligt modsvares af tilsvarende mer-/mindreindtægter via statstilskud.

5. Lønbudget

I det tekniske budget er lønningerne overført fra overslagsår 1 i Budget 2021.

I fremskrivningsprocenterne er ikke indregnet eventuelle midler fra 3-part, herunder generelle seniorinitiativer (ud over det aftalte i de enkelte overenskomster) og kompetenceudvikling. Disse aktiviteter er finansieret direkte over bloktilskuddet og afsat i særlige puljer. Puljerne bestyres af ledelses- og medarbejderrepræsentanter.

For alle årene vil KL's fremskrivningsprocenter blive anvendt.

Fremskrivningsprocenterne er i overensstemmelse med de lønfremskrivinger, som blev anvendt med vedtagelsen af Budget 2021.

Fremskrivningsprocenterne vil blive tilrettet når KL's budgetvejledning 2022 udkommer. Fremskrivningsprocenterne vil løbende blive ændret i forhold til KL's udmeldinger.

Baseret på KL's udmelding i juni 2020, er der allerede indregnet en lønudvikling fra 2020-2021 på 1,55 % og på 2,4 % årligt de følgende tre år.

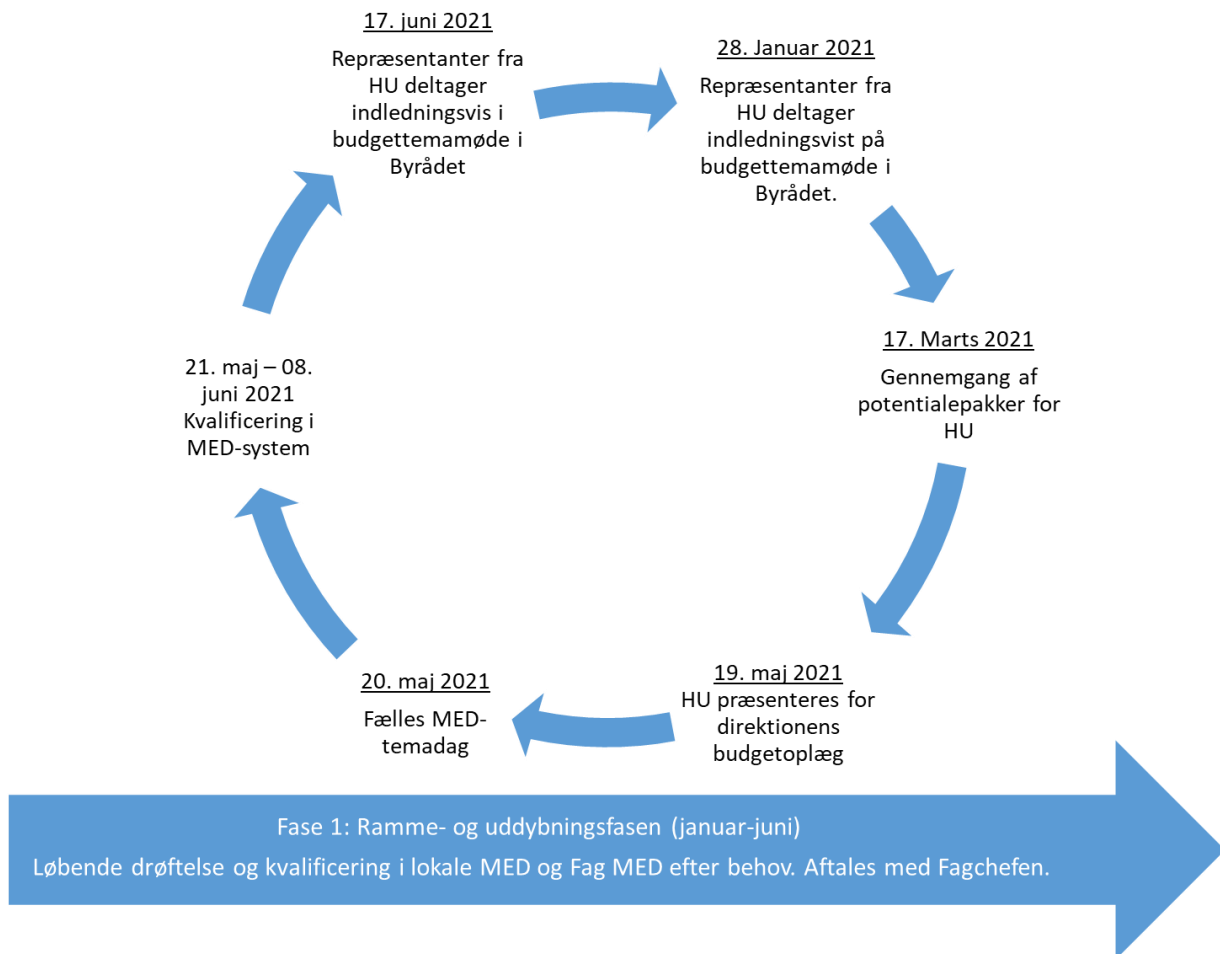
6. Forhandlingsudvalgets sammensætning

Forhandlingsudvalget består af borgmesteren og gruppeformændene, idet Socialdemokratiet dog har to pladser i Forhandlingsudvalget. Forhandlingsudvalget kan vælge at indbyde udvalgsformænd til specifikke udvalgsrelaterede drøftelser, men ikke de generelle forhandlinger.

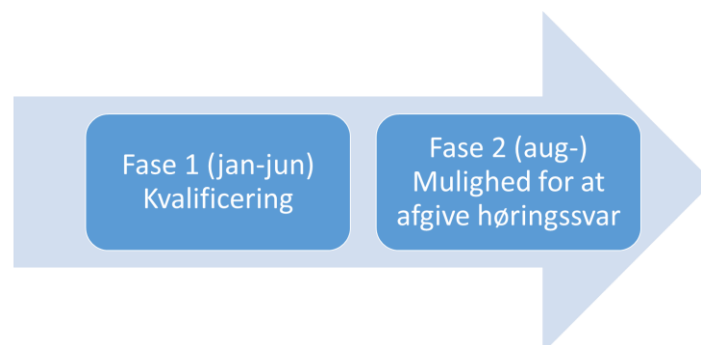
7. Inddragelse af MED-system

MED-systemet har en central rolle i det administrativt udarbejdede budgetoplæg, hvor medlemmerne af MED udøver indflydelse ved løbende at blive inddraget i udarbejdelsen af det budgetoplæg, som Direktionen indstiller til politisk forhandling. MED kvalificerer budgetoplægget ved at belyse konsekvenser for medarbejdernes arbejds-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold.

I budgetudarbejdelsens første halve år, ramme- og uddybningsfasen, fastlægges rammer og fokuspunkter for det kommende budget, og her vil især Hovedudvalget få en rolle i forhold til at kvalificere det overordnede budgetoplæg, som Direktionen indstiller til politisk forhandling. Fag MED kan inddrages efter behov og efter konkret vurdering af den pågældende direktør og fagchef i forhold til løbende kvalificering. I budgetprocessens første fase er der fokuseret på at skabe en grundig inddragelse af MED-systemet, for på den måde at skabe mere tid i budgetarbejdet efter sommerferien. MED-systemets rolle i den første fase i budgetprocessen illustreres i nedenstående figur.

Når budgetoplægget overgår til næste fase, den politiske forhandlingsfase, vil MED-systemets rolle hovedsageligt være at afgive høringsvar. Dermed kan MED-systemets rolle i budgetprocessens to faser illustreres på følgende måde:

I forhandlingsfasen holdes Hovedudvalget løbende ajour og får mulighed for at drøfte konsekvenserne af de politisk fremkomne forslag. Der kan eksempelvis fremkomme budgetforslag efter høringsperioden, hvor Hovedudvalget og evt. relevante Fag MED vil blive inddraget. Her kan Fag MED inddrages efter behov og efter konkret

vurdering. I denne fase må der påregnes et tidspres, hvor indkaldelse til ekstraordinære MED-møder sker med kortere varsel end normalt.

Efter budgettet er vedtaget af Byrådet inviteres Hovedudvalget sammen med Lederforum til orientering herom.

Når budgettet skal udmøntes sker dette via kvalificering i de relevante MED-udvalg.

8. Høring og borgerinddragelse

Når budgetprocessen overgår til anden fase, den politiske forhandlingsfase, vil der bl.a. være en offentlig høringsperiode. Høringsmaterialet vil blive offentliggjort på kommunes hjemmeside. Der vil ligeledes blive udsendt et følgebrev sammen med høringsmaterialet til alle relevante interne og eksterne høringsparter. Høringsmaterialet vil indeholde alle de budgetforslag, som indgår i de politiske forhandlinger på det pågældende tidspunkt.

Efter høringsperioden kan der som nævnt fremkomme budgetforslag, som ikke har været en del af høringsmaterialet. Så vidt det er muligt, vil forslagene blive sendt i høring særskilt i relevante MED-udvalg.

Høringsperioden vil være fra den 12. august til den 20. august 2021 kl. 10.00. Høringssvar sendes til Økonomi, Analyse og Udbud til mail: mejor@mariagerfjord.dk (Mette Jørgensen).

De seneste år har der i høringsperioden været afholdt et borgermøde, hvor det har været muligt at tilkendegive sin holdning til budgetoplægget. Byrådet ønsker at afvente, hvordan budgetprocessen udarter sig, før der træffes beslutning om, hvorvidt der skal afholdes et borgermøde.

Særligt vedrørende budgetforslag/ønsker fra borgere, foreninger m.fl:

I Mariagerfjord Kommune ønsker Byrådet, at interesserede borgere, foreninger, m.fl. får mulighed for at komme med inputs til budgetarbejdet. Som udgangspunkt skal borgere/foreninger, som ønsker at fremkomme med budgettemner, indsende dette til kommunen senest ti dage før de stående Udvalgs budgettemadrøftelser primo juni. Det Udvalg, som emnet sorterer under, vil således behandle forslagene og inddrage dem i deres kvalificering af Direktionens budgetoplæg. Såfremt borgere/foreningers budgettemner ikke er indsendt rettidigt til behandling i de respektive Udvalg, er seneste frist for at indsende forslag til budgettemner, som ønskes medtaget i de politiske drøftelser, d. 30. juni 2021 kl. 12. Herefter vil disse eksterne budgetønsker blive samlet og overleveret til de politiske drøftelser. Forslag skal indsendes til Peter Stokholm på mail pstok@mariagerfjord.dk. Indkomne forslag efter d. 30.06 2021, vil ikke indgå i budgetforhandlingerne.

9. Politisk tids- og procesplan

OBS.: Den aktuelle Covid-19 situation kan få indflydelse på nedenstående tidsplan. Særligt i forhold til formen på møderne, hvor det må forventes, at møder kan blive afholdt via web.

Tidspunkt	Hvem	Aktivitet
06.01.2021	Økonomiudvalget	Godkendelse af politisk budgetvejledning.
28.01.2021	Byrådet	Budgettemamøde i Byrådet, hvor Direktionens rammer præciseres. Repræsentanter fra HU deltager indledningsvis.
17.03.2021	Hovedudvalget	Gennemgang af potentialepakker
25.03.2021	Byrådet	Præsentation af potentialepakker
21.04.2021	Økonomiudvalget	Behandling af: <ul style="list-style-type: none">• Regnskabserfaringer fra 2020 (vurderes, om der skal ske indarbejdelse i Budget 2022-25 eller iværksættes andre foranstaltninger)• Øvrige budgetforudsætninger• Teknisk budgetforslag
11.05.2021	Forhandlingsudvalget kl. 17.00	Præsentation og behandling af Direktionens budgetoplæg
19.05.2021	Hovedudvalget	Hovedudvalget præsenteres for Direktionens budgetoplæg
20.05.2021	Hovedudvalg og Fag MED	Fælles MED-temadag, hvor budgetoplægget drøftes.
21.05 – 08.06 2021	Hovedudvalg og Fag MED	Kvalificering i MED-udvalg. Hvis MED-systemet har inputs, der skal indgå i Byrådets budgettemamøde, skal disse sendes senest 08. juni til mejor@mariagerfjord.dk (Mette Jørgensen).
31.05 – 08.06 2021	Stående udvalg og Økonomiudvalget	Hvert stående udvalg afholder temamøde forud for det ordinære møde. Udvalgene kvalificerer Direktionens oplæg, og overleverer kommentarerne til Byrådet.
17.06.2021	Byrådet	Budgettemamøde: <ul style="list-style-type: none">• Status på økonomiaftalen• Drøftelse af Direktionens oplæg Repræsentanter fra HU deltager indledningsvis.
30.06.2021	Byrådet/de politiske grupper	Frist for indlevering af ønsker til emner, som skal konsekvensbeskrives i administrationen. Ønsker til emner som skal konsekvensbeskrives overleveres til Økonomidirektør Kim Jakobsen. Herefter vil det kun være et flertal i Forhandlingsudvalget, som på et møde kan igangsætte konsekvensbeskrivelser.
11.08.2021	Økonomiudvalget	Behandling af: <ul style="list-style-type: none">• Indtægts- og udgiftsbudget• Fastsætter endelige rammer for drift og anlæg (inkl. DUT kompensation)
11.08.2021	Forhandlingsudvalget	Forhandlingsudvalget behandler oplægget til budgettet og

Tidspunkt	Hvem	Aktivitet
	kl. 09.00-13.00	vedtager det, der skal sendes i behandling i MED-systemet og i høring.
12.08.2021		Budgetmateriale sendes i høring.
20.08.2021		Høringsfrist kl. 10.00. Hørings svar skal indsendes til mejor@mariagerfjord.dk (Mette Jørgensen).
24. - 25.08.2021	Byrådet	Budgetseminar over 1½ døgn inkl. forhandling: <ul style="list-style-type: none">• Drifts- og anlægsrammer OBS: Efter budgetseminaret udsendes opfølgingsmail til relevante høringsorganer for så vidt, at der er nye forhold i forhold til tidligere udsendte – og med forbehold for, at der i de afsluttende forhandlinger kan ske ændringer.
30.08 – 07.09 2021	Stående udvalg og økonomiudvalget	Behandling af: <ul style="list-style-type: none">• Takstoversigt• Budgetbemærkninger
01.09.2021	Forhandlingsudvalget kl. 10.00-14.00	Forhandling af budgetforslag
07.09.2021	Forhandlingsudvalget kl. 17.00	Forhandling af budgetforslag
14.09.2021	Forhandlingsudvalget kl. 17.00	Forhandling af budgetforslag
15.09.2021	Økonomiudvalg	1. behandling af budgetforslag
21.09.2021	Forhandlingsudvalget Kl. 17.00	Forhandling af budgetforslag
23.09.2021	Byrådet	1. behandling af budgetforslag
24.09.2021	Lederforum 1, 2 samt Hovedudvalget	Stormøde – orientering til ledere og Hovedudvalg omkring status på budgetforslag, der er på vej frem til byrådets endelige godkendelse.
28.09.2021	De politiske grupper	Frist for aflevering af ændringsforslag kl. 12.00. Ændringsforslag fremsendes/afleveres til Økonomidirektør Kim Jakobsen.
29.09.2021	Forhandlingsudvalget kl. 17.00	Forhandling af budgetforslag
06.10.2021	Økonomiudvalget	2. behandling af budgetforslag
14.10.2021	Byrådet	2. behandling og vedtagelse af budgettet